

ОСОБЕНО МНЕНИЕ
на М.Златарева по к.д.8/2005г.

Особеното мнение срещу определението от 21.12.2005г. по к.д.8/2005г. се отнася до частта на определението, с което искането за задължително тълкуване на чл.93, ал.1 от Конституцията се отклонява като недопустимо.

Иска се даване на задължително тълкуване на разпоредбата на чл.93, ал.1 от Конституцията в частта относно 5 годишния срок, за който се избира президента на Републиката с конкретния тълкувателен въпрос – кой изпълнява президентските правомощия след изтичане на срока и до встъпване в длъжност на новоизбрания президент.

Според постоянната практика на Конституционния съд искането за тълкуване на конституционни разпоредби е допустимо, ако са изложени съображения за противоречиво или нееднакво прилагане на конституционната норма или има опасност от неблагоприятни или нежелани последици при приложението ѝ.

В настоящия случай искателите посочват противоречива практика на Конституционния съд относно момента на прекратяване на правомощията за длъжности с конституционно определен мандат, както и законови разпоредби, в които въпросът е разрешен по различен начин. Поддържа се необходимост от тълкуването и поради предстоящите президентски избори и опасността проблемът да получи реални измерения.

От всички тези данни авторът на особеното мнение счита, че няма никаква процесуална пречка искането за тълкуване да не бъде допуснато за разглеждане по същество. Съображението, че поради лаконичността на конституционния текст не може да се отговори на поставения тълкувателен въпрос е отказ от правомощието на Конституционния съд по

чл.149, ал.1, т.1 от Конституцията и в разрез с утвърдената до този момент практика. Съществуват поддръжници на тезата, че чрез правомощието си да дава задължителни тълкувания на Конституцията абстрактно, не във връзка с оспорване конституционособразността на законов текст, Конституционният съд попада в кръга на позитивните законодатели. Тази теза обаче не е господстваща и в досегашната си практика Конституционният съд упражнява правомощието си по чл.149, ал.1, т.1 от Конституцията в рамките, очертани по-горе.

С настоящото определение практиката се променя изцяло, без да се излагат съображения защо съдът изоставя схващането си за позитивното отношение към абстрактното тълкуване.

Разпоредбата на чл.93, ал.1 определя кой избира президента, за колко години се избира и само по отношение на реда за неговия избор Конституцията допуска уреждане със закон. Зададеният тълкувателен въпрос е пряко свързан с 5 годишния мандат на президента, ако той бъде осъществен изцяло. /Разпоредбите на чл.97 от Конституцията се отнасят за предсрочно прекратен мандат, т.е. за изключенията, а не за общото правило./ Зададеният тълкувателен въпрос цели осветяване на хипотеза, конкретно очертана в питането. Няма никаква причина съдът да откаже тълкуване със съображение за непълнота на Конституцията като се има предвид, че конституционните норми по принцип съдържат по-голяма доза абстрактност от законовите правила и винаги се е приемало, че правомощието по чл.149, ал.1, т.1 от Конституцията помага за преодоляване на тази абстрактност.

